

University of Groningen

Middeleeuwse veenontginningen in het getijdenbekken van de Hunze

Zomer, Jeroen

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Zomer, J. (2016). *Middeleeuwse veenontginningen in het getijdenbekken van de Hunze: Een interdisciplinair landschapshistorisch onderzoek naar de paleogeografie, ontginning en waterhuishouding (ca 800-ca 1500)*. Rijksuniversiteit Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen behorende bij het proefschrift van

Jeroen Zomer

***Middeleeuwse veenontginningen in
het getijdenbekken van de Hunze***

*Een interdisciplinair landschapshistorisch onderzoek naar de
paleogeografie, ontginning en waterbuishouding (ca 800 - ca 1500)*

te verdedigen op 15 september 2016 aan de Rijksuniversiteit Groningen

- 1 Afwijkend van paleogeografische reconstructies in andere Nederlandse veengebieden, kwamen langs de waterlopen in het Hunzebekken geen broekbosgordels voor
- 2 De kleiopvullingen van de pleistocene erosiedalen van het Hunzebekken zijn niet ontstaan door een middeleeuwse hoog-energetische inbraak van de Lauwerszee, maar zijn het resultaat van een geleidelijk marien sedimentatieproces gedurende een groot deel van het holoceen.
- 3 Het onder het veen liggende pleistocene reliëf is van substantiële invloed geweest op de geografie van de veenlandschappen in het Hunzebekken en daarmee op de ruimtelijke variatie en chronologie van de ontginningen.
- 4 Het in het verkavelingssysteem zichtbare verband tussen de vroegmiddeleeuwse zandnederzetting Dorp (Langewold) en het achterliggende veengebied betekent niet dat de veenontginning van Dorp ook in de Vroege Middeleeuwen gedateerd moet worden
- 5 Omdat veel kerken in veengebieden van veel later datum zijn dan de ontginningen zelf, kan de kerkfiliatie in deze streken geen leidraad vormen voor de ontginningschronologie.
- 6 Het is niet aannemelijk dat de veenontginningen in het getijdenbekken van de Hunze een landsheerlijke aansturing hebben gekend.
- 7 De in het verleden als inversieruggen bestempelde kleiruggen in de pleistocene erosiedalen van het Hunzebekken zijn in werkelijkheid bedijkte getijdengeulen waarbinnen opslibbing heeft plaatsgevonden.
- 8 In grote delen van Nederland draagt bodemdaling meer bij aan de relatieve zeespiegelstijging dan de absolute stijging van de zeespiegel zelf.
- 9 Een vakkenpakket of profiel met aardrijkskunde en geschiedenis op de middelbare school is niet noodzakelijk voor het uitvoeren van een gedegen landschapshistorisch promotieonderzoek.
- 10 Het na de boring opvullen en meerdere malen stevig aankoorten van het boorgat met een lokaal geproduceerde en op maat gemaakte kneiter is een uitstekende methode om schade aan de veestapel te voorkomen.